

Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen

Indien er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling of een ouder/verzorger van deze leerling of een ernstig incident m.b.t. een leerling waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht, zullen maatregelen getroffen moeten worden. Er kunnen drie vormen van maatregelen worden getroffen:

1. time-out
2. schorsing
3. verwijdering

1. Time-out :

In de Wet op het Primair onderwijs is time-out geen wettelijke regeling, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school. Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- in geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag door de directie de toegang tot de school ontzegd;
- er vindt door de directie overdracht aan de ouders plaats;
- ouders/verzorgers worden onmiddellijk door de directie van het incident en de time-out op de hoogte gebracht;
- Als veiligheid voorop staat moet de time-out niet afhankelijk zijn van het contact met ouders;
- Als ouders niet bereikbaar zijn is het verwijderen uit de klas en opvang elders een mogelijke oplossing. (actie: directie);
- time-out kan éénmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal 5 schooldagen. In beide gevallen dient de school vooraf of, indien dat niet mogelijk is, zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders. De gesprekken dienen op de schorsingsdag plaats te vinden en bij schorsing voor maximaal 5 dagen op de verlengingsdag.
- Ouders/verzorgers van betrokken partijen (dader / slachtoffer) worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek met leerkracht en directielid. In eerste instantie worden ouders van dader en slachtoffer apart uitgenodigd voor een gesprek. Indien wenselijk of noodzakelijk kan hierna een gezamenlijk gesprek plaatsvinden. Doel van het gesprek is fouten herstellen en excuses maken. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt door de school een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen;
- time-out kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school (*weglaten*)
- time-out wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag. Wanneer het aannemelijk is dat de time-out gaat leiden tot schorsing of als er sprake is van een verlenging van een dag, dan wordt ook de ambtenaar leerplichtzaken door de directie geïnformeerd.

2. Schorsing

In de Wet op het Primair Onderwijs is niets geregeld ten aanzien van schorsing van leerlingen, doch schorsing valt wel onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. In het kader van zorgvuldigheid vindt het bevoegd gezag het raadzaam om een aantal richtlijnen te hanteren. Met name omdat een beslissing tot schorsing een eventuele rechterlijke toetsing moet kunnen doorstaan. De betreffende richtlijnen zijn de volgende (deze zijn grotendeels gebaseerd op regelingen die in het voortgezet onderwijs op schorsing van leerlingen van toepassing zijn):

- a) het bevoegd gezag kan een leerling voor een beperkte periode (5 dagen) schorsen, met de mogelijkheid deze periode 1 keer te verlengen;
- b) schorsing vindt in principe pas plaats na overleg door het bevoegd gezag met de leerling, de ouders en de groepsleerkracht;
- c) het besluit tot schorsing dient door het bevoegd gezag schriftelijk aan de ouders te worden mede gedeeld. In dit besluit dienen de redenen voor de schorsing te worden vermeld alsmede de aanvang en tijdsduur en eventuele andere genomen maatregelen;
- d) het bevoegd gezag dient de inspectie van het onderwijs te informeren over de schorsing en de redenen daarvoor;
- e) de school waarop de schorsing plaats vindt stelt de leerling in staat door, bijvoorbeeld het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat de leerling een achterstand oploopt.

Met name de laatste richtlijn is van belang in het kader van een rechterlijke toets. Een rechter zal een geval van een schorsing toetsen op redelijkheid en billijkheid en in dat kader kijken naar de maatregelen die het bevoegd gezag genomen heeft om de schade voor de leerling gedurende de schorsingsperiode zoveel mogelijk te beperken. Van belang hierbij is ook dat indien de schorsing zou samen vallen met het afnemen van belangrijke toetsen zoals de CITO-toets er maatregelen worden genomen om een geschorste leerling toch aan een dergelijke toets te kunnen laten deelnemen.

Enkele aanvullende voorwaarden zijn van toepassing:

- a) schorsen kan voor één of enkele dagen per geval maar maximaal 5 schooldagen welke tot eenmaal toe kan worden verlengd met maximaal 5 dagen. De termijn is zo gekozen dat in het meest ernstige geval de school voldoende tijd heeft om een eventueel besluit tot verwijdering te kunnen voorbereiden
- b) van het schorsingsgesprek met de ouders wordt door de school een verslag gemaakt. (checklist: zie bijlage 1) Dit verslag wordt aangetekend aan de ouders toegestuurd en door hen met handtekening voor gezien retour gestuurd en in het leerlingendossier opgeslagen.
- c) Het ondertekende verslag wordt door de directie ter kennisgeving verstuurd aan:
het bevoegd gezag
de ambtenaar leerplichtzaken;

3. Verwijdering

A. . Algemene uitgangspunten

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. Verwijdering is altijd pas mogelijk nadat het bevoegd gezag zich gedurende maximaal 8 weken vanaf het besluit tot schorsing ingespannen heeft om een plaats op een andere school te vinden. Van verwijdering is ook sprake indien de ouders te kennen geven de grondslag en de doelstellingen van de school niet meer te respecteren of als de ouders onder bepaalde omstandigheden weigeren mee te werken aan een verwijzing naar het speciaal onderwijs. Ook het herhaaldelijk ernstig wangedrag van de ouder kan uiteindelijk een reden zijn om tot verwijdering van de leerling over te gaan. Van alle gevoerde gesprekken omtrent verwijdering wordt een schriftelijk verslag gemaakt en in het leerlingendossier opgeborgen.

B. Gronden voor verwijdering

Bij verwijdering kunnen de volgende aspecten een rol spelen:

1. de school kan niet voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling (onderwijskundige en organisatorische redenen). De beslissingsruimte wordt bepaald door:
  - a. de leerling hoort formeel thuis of is toelaatbaar tot s(b)o-onderwijs.
Na afgifte van een beschikking van de PCL / CvI:
    - + ouders stemmen niet in met overgang naar de s(b)o-school. Het bevoegd gezag kan de formele verwijderingprocedure in gang zetten.
    - + de s(b)o-school wijst de toelating af. De basisschool hoeft de leerling niet te handhaven. Ouders kunnen weigeren of een andere s(b)o-school zoeken.
  - b. de leerling hoort formeel thuis in het reguliere basisonderwijs.
De leerling blijft in het reguliere basisonderwijs als:
    - + er geen aanwijzingen zijn dat leerling is aangewezen op s(b)o-onderwijs.
    - + de ouders weigeren een uitspraak van PCL of CvI aan te vragen.
    - + PCL of CvI heeft uitgesproken dat leerling thuishoort in regulier basisonderwijs.Desondanks kan de school van mening zijn niet te kunnen voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling. Dan is van belang:
  - dat beschikbare menskracht, middelen en expertise niet aanwezig zijn
  - de afweging van het belang van de school en van de leerling;
  - de juiste procedure te bewaken (adviezen deskundigen, onafhankelijk, eenduidigheid, voldoende horen van de ouders)
2. een leerling wordt verwijderd vanwege ernstig wangedrag van de leerling en/of ouders. De verwijdering is dan een sanctie.
Procedureel is van belang:
  - a) dat er gedragsregels zijn hoe het bevoegd gezag met grensoverschrijdend gedrag (zie bijlage 2) omgaat en wanneer de grens is bereikt.
  - b) dat lichtere maatregelen ter voorkoming van herhaling hebben gefaald;
  - c) dat de leerling/ouders zijn gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling verwijdering volgt. In gevallen van zeer (*weglaten*) ernstig grensoverschrijdend gedrag, dit ter beoordeling van de directie, zijn a,b, en c niet nodig.
3. het gedrag kan in strijd zijn met de grondslag van de school (vb. verzuim van godsdienstlessen)

**INZAKE GESPREKSONDERWERPEN TIME-OUT, SCHORSING EN OF
VERWIJDERING VAN LEERLINGEN.**

Naam leerling:.....

Geboortedatum: .....

Naam leerkracht: .....

Datum incident: .....

Het betreft ongewenst gedrag tijdens

- lesuren
- vrije situatie
  - plein
  - elders

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- leerkracht
- medeleerlingen
- anderen t.w. ....

Korte omschrijving van het incident:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- o huisbezoek
- o telefonisch contact

Datum en tijd: ..... Gesproken met: .....

De volgende maatregel is genomen:

- o time-out
- o schorsing
- o in gang zetten van een procedure tot verwijdering

Datum gesprek ouders/verzorgers en de school: .....
(zie verder verslag van het gesprek)

Bindende afspraken tussen ouders/verzorgers en de school:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gedragsregels op scholen van St. Kath. Onderwijs Het Groene Lint.

Respect in houding en gedrag;

- luisteren naar elkaar
- elkaar laten uitspreken
- niet discrimineren
- geen lichamelijk, geestelijk of verbaal geweld tegen elkaar gebruiken
- respect voor verschillen in levensbeschouwing en cultuur
- rekening houden met elkaars gevoelens en wensen
- rekening houden met elkaars mogelijkheden en behoeften
- leren verschillen te accepteren

Vertrouwen in elkaar / zelfvertrouwen;

- stimuleren middels complimenten en positieve waardering
- een positief kritische houding tegen elkaar
- ruimte voor een eigen mening
- tijd en aandacht voor elkaar
- voor elkaar opkomen

Eerlijk zijn;

- open met elkaar communiceren
- met elkaar communiceren met als doel elkaar begrijpen
- met elkaar communiceren met als doel zaken bespreekbaar maken
- conflicten oplossen op basis van waarheid
- gevoel hebben voor rechtvaardigheid
- betrouwbaar willen zijn

Verantwoordelijkheid;

- afspraken nakomen
- voor elkaar opkomen en verantwoordelijkheid voor elkaar voelen
- met anderen meeleven
- behulpzaam naar elkaar zijn
- zich verantwoordelijk voelen voor het eigen werk
- zorgvuldig omgaan met eigen en andermans materiaal

Veiligheid;

- conflicten willen oplossen
- pestgedrag afwijzen
- op willen komen voor zwakkeren
- zelfbeheersing en zelfdiscipline tonen